SKLEP SVETA (SZVP) 2023/162

z dne 23. januarja 2023

o misiji Evropske unije v Armeniji (EUMA)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti členov 42(4) in 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Republika Armenija in Republika Azerbajdžan sta 6. oktobra 2022 na srečanju Evropske politične skupnosti v Pragi potrdili zavezanost Ustanovni listini Združenih narodov in izjavi, dogovorjeni v Alma-Ati 21. decembra 1991, v kateri sta druga drugi priznali ozemeljsko celovitost in suverenost.

(2) Zunanji minister Republike Armenije je v pismu, ki ga je prejel visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik), Unijo pozval, naj v Armenijo napoti civilno misijo v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP).

(3) Svet je 19. januarja 2023 odobril koncept kriznega upravljanja za morebitno civilno misijo v okviru SVOP v Armeniji. To misijo bi zato bilo treba vzpostaviti.

(4) Politični in varnostni odbor (PVO) bi moral v okviru pristojnosti Sveta in visokega predstavnika v skladu s členom 38, tretji odstavek, Pogodbe o Evropski uniji (PEU) izvajati politični nadzor nad misijo v okviru SVOP v Armeniji, jo strateško voditi in sprejemati ustrezne odločitve.

(5) Pogajati se je treba o mednarodnih sporazumih o statusu enot in osebja pod vodstvom Unije ter o sodelovanju tretjih držav v misiji in jih tudi skleniti.

(6) Misija se bo izvajala v razmerah, ki se lahko poslabšajo in bi lahko ovirale doseganje ciljev zunanjega delovanja Unije iz člena 21 Pogodbe –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Misija

1. Unija v okviru SVOP ustanovi civilno misijo Evropske unije v Armeniji (EUMA).

2. EUMA je del prispevka Unije kot nepristranskega in verodostojnega akterja pri ustvarjanju varnega in stabilnega okolja na konfliktnih območjih Armenije, znotraj katerega bosta boljša varnost ljudi in normalizacija odnosov med Armenijo in Azerbajdžanom na terenu omogočila nadaljnji napredek v prizadevanjih za sklenitev morebitnega mirovnega sporazuma.

Člen 2

Mandat

1. Strateški cilj misije EUMA je prispevati k zmanjšanju števila incidentov na konfliktnih in obmejnih območjih v Armeniji, zmanjšati raven tveganja za prebivalstvo, ki živi na teh območjih, ter tako prispevati k normalizaciji odnosov med Armenijo in Azerbajdžanom na terenu.

2. Misija v ta namen prispeva h krepitvi zaupanja med Armenijo in Azerbajdžanom na načine, ki ohranjajo njeno verodostojnost kot nepristranskega akterja:

(a) z opazovanjem prek rutinskega patruljiranja ter poročanjem o razmerah na terenu in vseh s konflikti povezanih incidentih, da se zagotovi podrobna seznanjenost z varnostnimi razmerami;

(b) s prispevanjem k varnosti ljudi na konfliktnih območjih, med drugim z zbiranjem informacij prek ad hoc patruljiranja in poročanja o razmerah, v katerih so zaradi neposrednih ali posrednih posledic konflikta ogroženi življenje in osnovne človekove pravice;

(c) s prispevanjem h krepitvi zaupanja med prebivalci Armenije in Azerbajdžana ter po možnosti med organi teh držav v podporo miru in stabilnosti v regiji, na podlagi svojih dejavnosti iz pododstavkov (a) in (b) ter s svojo stalno in vidno prisotnostjo na terenu.

3. Mednarodno humanitarno pravo, človekove pravice in načelo enakosti spolov, zaščita civilistov ter agende v okviru Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov (RVSZN) 1325 (2000) o ženskah, miru in varnosti, RVSZN 2250 (2015) o mladih, miru in varnosti ter RVSZN 1612 (2005) o otrocih v oboroženih spopadih se v celoti in proaktivno vključijo v strateško in operativno načrtovanje, dejavnosti in poročanje misije.

Člen 3

Struktura poveljevanja

1. Misija ima kot operacija kriznega upravljanja enotno strukturo poveljevanja.

2. Sedež misije je v Armeniji.

3. Misija je strukturirana v skladu z dokumenti načrtovanja misije.

Člen 4

Poveljnik civilne operacije

1. Izvršni direktor civilnih zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij je tudi poveljnik civilne operacije za misijo. Zadevne civilne zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij so poveljniku civilne operacije na voljo pri načrtovanju in vodenju misije.

2. Poveljnik civilne operacije, ki je pod političnim nadzorom in strateškim vodstvom PVO ter splošno podrejen visokemu predstavniku, poveljuje misiji in jo nadzira na strateški ravni.

3. Poveljnik civilne operacije zagotavlja ustrezno in učinkovito izvajanje odločitev Sveta in PVO glede vodenja operacij, po potrebi tudi z navodili na strateški ravni ter svetovanjem in tehnično podporo vodji misije.

4. Poveljnik civilne operacije poroča Svetu prek visokega predstavnika

5. Vsi dodeljeni člani osebja ostajajo pod popolnim poveljstvom nacionalnih organov države članice, ki jih je dodelila, v skladu z nacionalnimi pravili, ali zadevne institucije Unije oziroma Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD). Ti organi prenesejo operativni nadzor nad svojim osebjem na poveljnika civilne operacije.

6. Poveljnik civilne operacije je v celoti odgovoren za ustrezno izvajanje dolžnosti skrbnega ravnanja Unije.

7. Poveljnik civilne operacije, vodji delegacij EU v Armeniji in Azerbajdžanu ter posebni predstavnik Evropske unije za Južni Kavkaz in za krizo v Gruziji se po potrebi posvetujejo.

Člen 5

Vodja misije

1. Vodja misije je na območju operacij odgovoren za misijo, ji poveljuje in jo nadzira. Neposredno je odgovoren poveljniku civilne operacije in ukrepa v skladu z njegovimi navodili.

2. Vodja misije je predstavnik misije na njenem območju odgovornosti.

3. Vodja misije je odgovoren za upravljanje in logistiko misije, vključno s sredstvi, viri in informacijami, ki so dani na voljo misiji. Članom osebja misije lahko zaupa naloge upravljanja na področju kadrovskih in finančnih zadev, za katere je v celoti sam odgovoren.

4. Vodja misije je odgovoren za disciplinski nadzor nad osebjem misije. Za dodeljeno osebje disciplinske ukrepe izvršujejo nacionalni organi države članice, ki jih je dodelila, v skladu z nacionalnimi pravili, zadevna institucija Unije oziroma ESZD.

5. Vodja misije poskrbi za ustrezno prepoznavnost misije.

Člen 6

Osebje

1. Misijo sestavlja predvsem osebje, ki ga dodelijo države članice, institucije Unije ali ESZD. Vsaka država članica, vsaka institucija Unije in ESZD krijejo stroške v zvezi z osebjem, ki so ga dodelile, tudi stroške potovanja do kraja napotitve in nazaj, plače, zdravstveno zavarovanje ter nadomestila, z izjemo ustreznih dnevnic.

2. Države članice, institucije Unije oziroma ESZD so odgovorne za odzivanje na pritožbe v zvezi z dodelitvijo, ki jih vložijo z njihove strani dodeljeni člani osebja ali ki so povezane s temi člani, in za vse tožbe zoper take osebe.

3. Kadar zahtevanih nalog ne more opraviti osebje, ki so ga dodelile države članice, lahko misija pogodbeno zaposli mednarodno in lokalno osebje. V izjemnih in upravičenih primerih, kadar ni na voljo ustreznih kandidatov iz držav članic, se lahko po potrebi pogodbeno zaposlijo državljani sodelujočih tretjih držav.

4. Pogoji zaposlitve ter pravice in obveznosti mednarodnega in lokalnega osebja se določijo v pogodbah med misijo in zadevnimi člani osebja.

Člen 7

Status misije in njenega osebja

Status misije in njenega osebja, vključno z morebitnimi privilegiji, imunitetami in dodatnimi jamstvi, potrebnimi za izpolnjevanje in nemoteno delovanje misije, ureja sporazum, sklenjen na podlagi člena 37 PEU in v skladu s postopkom iz člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 8

Politični nadzor in strateško vodenje

1. PVO politično nadzoruje misijo in jo strateško vodi v okviru odgovornosti Sveta in visokega predstavnika. Svet pooblašča PVO za sprejemanje ustreznih odločitev v skladu s členom 38, tretji odstavek, PEU. To pooblastilo obsega pristojnost za imenovanje vodje misije na predlog visokega predstavnika in pristojnost za spremembo operativnega načrta (OPLAN). Za odločanje v zvezi s cilji in prenehanjem delovanja misije je še naprej pristojen Svet. Sklepi PVO o imenovanju vodje misije se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. PVO redno poroča Svetu.

3. PVO prejema poročila poveljnika civilne operacije in vodje misije o zadevah v okviru njunih pristojnosti redno in po potrebi.

Člen 9

Sodelovanje tretjih držav

1. Brez poseganja v avtonomijo odločanja Unije in v njen enotni institucionalni okvir so k sodelovanju pri misiji lahko povabljene tudi tretje države, če prevzamejo stroške za osebje, ki so ga napotile, vključno s plačami, zavarovanjem za vsa tveganja, dnevnicami in potnimi stroški za pot v Armenijo in nazaj, ter ustrezno prispevajo h kritju stroškov delovanja misije.

2. Tretje države, ki prispevajo k misiji, imajo enake pravice in dolžnosti kot države članice glede vsakodnevnega vodenja misije.

3. Svet pooblašča PVO za sprejemanje ustreznih odločitev glede odobritve predlaganih prispevkov in za ustanovitev odbora prispevajočih držav.

4. Podrobnejša pravila glede sodelovanja tretjih držav se določijo v sporazumih, sklenjenih v skladu s členom 37 PEU, in po potrebi z dodatnim tehničnim dogovorom. Kadar Unija in tretja država skleneta ali sta sklenili sporazum o vzpostavitvi okvira za sodelovanje te tretje države v operacijah Unije za krizno upravljanje, se v okviru misije uporabljajo določbe tega sporazuma.

Člen 10

Varnost

1. Poveljnik civilne operacije vodi načrtovanje varnostnih ukrepov vodje misije ter zagotavlja, da jih misija v skladu s členom 4 ustrezno in učinkovito izvaja.

2. Vodja misije je odgovoren za varnost misije in za izpolnjevanje minimalnih varnostnih zahtev, ki se uporabljajo za misijo, v skladu s politiko Unije v zvezi z varnostjo osebja, razporejenega zunaj Unije v okviru operativnih zmogljivosti v skladu z naslovom V PEU in pripadajočimi instrumenti.

3. Vodji misije pomaga uradnik za varnost misije, ki poroča vodji misije in tudi vzdržuje tesne delovne stike z ESZD.

4. Osebje misije pred začetkom dela opravi obvezno varnostno usposabljanje v skladu z OPLAN. Osebju se na območju operacij poleg tega zagotovi redno usposabljanje za osvežitev znanja, ki ga organizira uradnik za varnost misije.

5. Vodja misije zagotavlja varovanje tajnih podatkov EU v skladu s Sklepom Sveta 2013/488/EU ([1]).

Člen 11

Stalno dežurstvo

Za misijo se aktivira stalno dežurstvo.

Člen 12

Pravna ureditev

Misija lahko naroča storitve in blago, sklepa pogodbe in upravne dogovore, zaposluje osebje, ima bančne račune, pridobiva sredstva in razpolaga z njimi ter poravnava svoje obveznosti in je lahko stranka v pravnih postopkih, kot je potrebno za izvajanje tega sklepa.

Člen 13

Finančna ureditev

1. Referenčni finančni znesek za kritje odhodkov, povezanih z misijo, za prve štiri mesece po začetku veljavnosti tega sklepa je 8 103 590,82 EUR. Referenčni finančni znesek za vsa poznejša obdobja določi Svet.

2. Vsi odhodki se upravljajo v skladu s pravili in postopki, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije. Fizične in pravne osebe lahko v postopku oddaje javnih naročil v okviru misije sodelujejo brez omejitev. Poleg tega se za blago, ki ga kupi misija, ne uporabljajo pravila o poreklu. Z odobritvijo Komisije lahko misija z državami članicami, državo gostiteljico, sodelujočimi tretjimi državami in drugimi mednarodnimi akterji sklepa tehnične dogovore za naročanje opreme, storitev in prostorov za misijo.

3. Misija je odgovorna za izvajanje svojega proračuna. V ta namen misija podpiše sporazum s Komisijo. Pri finančnih ureditvah se upoštevajo struktura poveljevanja, določena v členih 3, 4 in 5, ter operativne potrebe misije.

4. Misija izčrpno poroča Komisiji v zvezi s finančnimi dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru njunega sporazuma, Komisija pa jo pri tem nadzoruje.

5. Odhodki v zvezi z misijo so upravičeni od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 14

Instrument za krepitev zaupanja

1. Misija ima instrument za krepitev zaupanja za opredelitev in izvajanje projektov v podporo svoji nalogi iz člena 2, odstavek 2(c).

2. Ta projektna enota po potrebi omogoča projekte, ki jih izvajajo države članice in tretje države v okviru svoje pristojnosti na področjih, povezanih z misijo, in v podporo njenim ciljem, ter zagotavlja svetovanje v zvezi s temi projekti.

([1]) Sklep Sveta 2013/488/EU z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

3. Misija je pooblaščena, da si prizadeva pridobiti finančne prispevke držav članic ali tretjih držav za izvedbo projektov, ki dosledno dopolnjujejo druge ukrepe misije, in sicer če je projekt:

(a) predviden v finančnem izkazu v zvezi s tem sklepom ali

(b) vključen v izkaz med mandatom misije, in sicer s spremembo finančnega izkaza na zahtevo vodje misije.

4. Misija s temi državami sklene dogovor, v katerem so urejeni zlasti posebni postopki za obravnavo pritožb tretjih strani v zvezi s škodo, nastalo zaradi dejanj ali opustitev dejanj misije pri uporabi sredstev, ki jih zagotovijo te države. Prispevajoče države se zaradi dejanj ali opustitev dejanj misije pri uporabi sredstev, ki jih zagotovijo te države, v nobenem primeru ne morejo sklicevati na odgovornost Unije ali visokega predstavnika.

5. PVO se dogovori o sprejetju finančnega prispevka tretjih držav za projektno enoto.

Člen 15

Usklajenost odzivanja Unije in usklajevanje

1. Visoki predstavnik zagotovi, da je izvajanje tega sklepa usklajeno z zunanjim delovanjem Unije na splošno, tudi s programi pomoči Unije.

2. Brez poseganja v strukturo poveljevanja se vodja misije tesno usklajuje z delegacijo Unije v Armeniji ter posebnim predstavnikom Evropske unije za Južni Kavkaz in za krizo v Gruziji, da bi bilo delovanje Unije v Armeniji usklajeno; vodja misije zlasti prejema politične smernice od vodje delegacije Unije v Armeniji v zvezi z odnosi z oblastmi Armenije ter od posebnega predstavnika Evropske unije za Južni Kavkaz in za krizo v Gruziji v zvezi z odnosi med Armenijo in Azerbajdžanom.

3. Poleg tega vodja misije brez poseganja v strukturo poveljevanja obvešča vodjo delegacije v Azerbajdžanu o dejavnostih misije in se z njim posvetuje o zadevah, ki so pomembne za Azerbajdžan.

4. Vodja misije se po potrebi usklajuje z drugimi mednarodni akterji.

Člen 16

Razkritje podatkov

1. Visoki predstavnik je pooblaščen, da tretjim državam, pridruženim temu sklepu, kot je ustrezno in ob upoštevanju potreb misije, v skladu s Sklepom 2013/488/EU razkrije tajne podatke EU do stopnje „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“, zbrane za namene misije.

2. V primeru konkretne in nujne operativne potrebe je visoki predstavnik prav tako pooblaščen, da državi gostiteljici v skladu s Sklepom 2013/488/EU razkrije vse tajne podatke EU do stopnje „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“, zbrane za namene misije. V ta namen se sklenejo dogovori med visokim predstavnikom in pristojnimi organi države gostiteljice.

3. Visoki predstavnik je pooblaščen, da tretjim državam, pridruženim temu sklepu, posreduje vse netajne dokumente EU v zvezi z razpravami Sveta o misiji, za katere v skladu s členom 6(1) Poslovnika Sveta ([2]) velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti.

([2]) Sklep Sveta 2009/937/EU z dne 1. decembra 2009 o sprejetju Poslovnika Sveta (UL L 325, 11.12.2009, str. 35).

4. Visoki predstavnik lahko pooblastila iz odstavkov 1 do 3 ter možnost sklepanja dogovorov iz odstavka 2 prenese na podrejene osebe, poveljnika civilne operacije in vodjo misije v skladu s Prilogo VI, oddelek VII, k Sklepu 2013/488/EU.

Člen 17

Začetek delovanja misije

1. Misija začne delovati na podlagi sklepa Sveta na datum, ki ga priporoči poveljnik civilne operacije za misijo, ko so vzpostavljene njene začetne operativne zmogljivosti.

2. Osrednja ekipa misije pripravi vse, kar je potrebno, da se misiji omogoči, da doseže svojo začetno operativno zmogljivost.

Člen 18

Začetek veljavnosti in trajanje

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Uporablja se dve leti od začetka izvajanja misije.

3. PVO eno leto po začetku delovanja misije opravi strateško oceno misije in njenega mandata. Pred iztekom veljavnosti tega sklepa se pravočasno opravi strateški pregled misije.

V Bruslju, 23. januarja 2023

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES